

Arbeid for livet
Konferansen om velferd, arbeidsliv og migrasjon
Kva er status og utsikter for arbeid og velferd, og kva kan forskinga seie oss om tendensar? **Oslo, 21. oktober 2015**

Forskningsrådet

Program og påmelding: [KLIKK HER](#)

Hvordan skremmer vi bort fuglene?

SPØR EN FORSKER: Hva er den beste metoden for å skremme bort fugler fra hager, oljeplattformer og flyplasser? Vi spurte en forsker.

[Anne Lise Stranden](#)
journalist

29.6 2014 05:00

Sjøfugl, som denne havsulen, er et problem på mange oljeplattformer. (Foto: iStockphoto)

forskning.no fikk følgende spørsmål fra et firma i offshore-sektoren: Hva kan vi gjøre for å bli kvitt uønskede sjøfugler?

Fuglene griser til plattformen med kaskader av fugleskitt, noe er en smitterisiko for oljearbeiderne.

Men det verste er at fuglene risikerer å bli brent til døde av stikkflammen som plattformene sender ut. De tiltrekkes dessverre av flammen.

Hageiere og båtfolk gir hverandre mange mer eller mindre virksomme råd: kunstige ugler, falske ormer, hengende cd-plater og det gode, gamle fugleskremset.

Men hva sier vitenskapen?

Fly-fugl-kontoret har svar

Redaksjonen fikk tips om at forskere har jobbet med tiltak mot fugler på flyplasser. Naturhistorisk museum ved Universitetet i Oslo har faktisk et eget kontor for fly-fugl-problematikk.

Forsker og fulgeekspert Christian Kierulf Aas svarer. Han er også rådgiver for Avinor og Forsvaret i fuglespørsmål. Fuglene utgjør en risiko for flypersonell og passasjerer, og påfører flyselskapene store økonomiske tap.

- Amerikanske forskere har funnet at ultralyd, høyfrekvent lyd, ikke virker på fugler, sier han.

Nå mener de at lavfrekvent lyd, infralyd, virker skremmende på fugler, men dette er det så langt Aas kjenner til, ikke vitenskapelig bevist ennå. Dessuten er infralyd vanskelig å lage.

Fuglers egne varselskrik

En annen type lyd som brukes på mange norske flyplasser, er opptak av fuglenes egne varselskrik. Lydene spilles av fra en høyttaler på bil eller fra en håndholdt megafon.

Dette fungerer bra til både å skremme dem bort og holde dem borte.

Når varselskrik blir spilt, vil fuglene fly bort og holde seg borte fra flyplassen i lenger tid enn uten at varselskrik spilles, ifølge Aas.

Fugler blir mest skremt av sin egen art. Fiskemåke blir for eksempel skremt av varselskrik fra fiskemåke.

Men ikke alle fuglearter har varselskrik.

Rovfuglskrik

Noen megafoner har også rovfuglskrik for å få variasjon i skremmelydene.

Aas har ikke erfaring med bruk av rovfugllyde.

- Men jeg antar at de kan være et supplement til varselskrik eller andre skremmemetoder, sier han.

Falker brukes i andre land

Skrik fra vandrefalk vil kunne uroe måkene, men om det er nok til å skremme dem bort, er usikkert.

Levende vandrefalker brukes noen steder i utlandet til å skremme bort fugler, men i Norge er falkonèrvirksomhet forbudt.

- Vi har heller ingen tradisjon for det her. Selv om vi i en tenkt situasjon kunne fått dispensasjon til å drive med falker på flyplasser, ville vi ikke ha fått tak i verken falker eller kvalifisert personell til å håndtere falkene, tilføyer Aas.

Lydkanoner

En annen lyd som skremmer fugler, kommer fra lydkanoner som blir drevet av gass.

En typisk gasskanon har fire løp - og gir fra seg fire smell.

- Gasskanoner har vært brukt på flere norske flyplasser tidligere, men jeg tror ikke noen gjør det i dag, sier Aas.

Årsaken er at fuglene venner seg fort til kanonene, og etter kort tid bryr de seg ikke lenger.

Noen steder brukes også støy og bråk som skremming, tilføyer Aas.

Så om du driver oljeplattform, kan du kjøpe megafoner i England med innebygde varselskrik. Om du bare vil bli kvitt fuglene fra terrassen, er varselskrikene kanskje like forstyrrende.

Les mer:

World Birdstrike Association: [International Bird Strike Committee Conference presentations.](#)

Forsker Christian Kierulf Aas ved Naturhistorisk museum er ekspert på flyplassers problemer med fugler. Her med en levende vandrefalk ved flystasjonen RAF Mildenhall i England. (Foto: privat)

Bilde av en håndholdt megafon med varselskrik til 8-10 forskjellige fuglearter. Den selges av et firma i England. (Foto: Naturhistorisk museum)